

KÖKTÜRK, Erol, “Harita Mühendisliğinin Eğitimden Gelen Sorunları”, *Odanın Kuruluşunun 40. Yılında Harita Mühendisliği Paneli*, HKMO Ankara Bölge Temsilciliği, 24 Aralık 1994, Ankara.

H.K.M.O.’NİN 40. YILINDA HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLİĞİ

T.M.M.O.B.
HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI
ANKARA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
24 ARALIK 1994
ANKARA

İKİNCİ OTURUM

YÖNETİCİ - Değerli meslektaşlarım, Panelimizin ikinci bölümünde ilk konuşmacımız Sayın Erol Köktürk, harita mühendisliğinin eğitimden gelen sorunlarıyla ilgili bir konuşma yapacak.

Doç. Dr. EROL KÖKTÜRK- Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli panelistler, değerli hocalarım; öncelikle böylesine bir konuşma fırsatını verdiği için Odamızın Ankara Bölge Temsilciliğine çok teşekkür ediyorum.

Benim gibi yalnızca 6 yıl eğitim olayıyla bilfiil uğraşmış, ama daha sonra ayrılmış bir meslektaş eğitim konusunda konuşma fırsatı verdiler. 8 yıldan beri eğitimden bilfiil kopmuş bir meslektaşınızım ben. Ama ben süre içinde sektörle ilgili, sektör pratiğiyle ilgili olayların içinde olduğum için, bazı gözlemlerimi sizlerle paylaşma fırsatı bulmuş oldum.

Sözlerime başlamadan önce, bizlerin bu tür toplantılarda bir araya gelmesinin nedeni olan sektörümüzün çok değerli hocalarını ve bu sektöre, Odamıza emek verenleri huzurlarınızda saygıyla anmak istiyorum. Onların çabaları, onların girişimleri olmasıydı, herhalde bizler de burada konuşma fırsatını yakalayamamış olurduk. Bu gönül borcumu burada belirtmek istiyorum. Eğitim konusunda emek vermiş olan, yaşamını yitirenleri, en son olarak da bundan iki gün önce çok talihsiz bir biçimde yitirdiğimiz Olcay Öztan’ı da huzurlarınızda anmak istiyorum. Yaşamda olanlara da uzun ömürler diliyorum ve eğitim çabalarında başarılar diliyorum.

Siyaset Meydanına benzer bir panel yaşıyoruz burada. Zaman konusunda herhangi bir sınırlama söz konusu değil. Böyle bir panel yöneticisini kolay kolay bulmak da olanaklı değil, ama dinleyebilme hoşgörünüzü aşmadan bu konudaki düşüncelerimi sizinle paylaşmak istiyorum.

Bir kere bana verilen konu, “Harita kadastro mühendisliğinin eğitimden gelen -bana gelen yazıda-kimlik sorunları”, daha sonra bu sanıyorum biraz daha genellendirildi “Eğitimden gelen sorunlar” biçimine dönüştürüldü. Böyle bir konuda konuşmak bir panel sınırları içinde çok zor. Bunu sınırlandırmak. Çünkü eğitim denilen olayı çok geniş, bir çerçevede ele almak gerekiyor. Eğitimin içeriği, eğitimin stratejisi, amacı, eğitimin kurumsal yapısı, eğiticilerin durumu, eğitim araçları, eğitimde terminoloji; akçalı olanaklar, eğitim sosyolojisi ve eğitimde terminoloji, akçalı olanaklar, eğitim sosyolojisi ve pedagoji, eğitimin evrensel yönelişleri, ulusal koşullarımız ve ülkemizdeki eğitim ortamı, eğitimin süresi, eğitimin yöntemleri, komşu alanlarla ilişkiler, eğitimde ölçme ve değerlendirme yöntemleri, sürecinin ve eğitim programlarının optimalleştirilmesi, eğitim kurumları arasında eşgüdüm konusu, uzmanların, uzmanlık eğitiminin dayandığı temel eğitim, onun da dayandığı ön eğitim konuları gibi çok geniş bir perspektifte eğitim olayına yaklaşmak ve buralarla ilgili panelde verilecek süre ne kadar olursa olsun, bunların hepsine değinmek ve bir şeyler söylemek sizin sabrınızı

da taşırabilir, sanıyorum doğru da olmaz.

Çok sevgili büyüğümüz Erdal AKDAĞ, aslında eğitimin başlangıcı ve gelişen süreciyle ilgili çok güzel değerlendirmeler yaptılar. Kendilerine bu konuda gerçekten yürekten teşekkür ediyorum. Bir çerçeveyi kendileri, bir de yaşadıkları olaylar olduğu için hocamızın yaşadıklarını, ancak böyle toplantılarda dinleyerek öğrendik ya da yazılanlardan okuyarak öğrendik. Ama yaşayan insanın anlatması gerçekten bir başka oluyor; kendisine teşekkür ediyorum.

Konu çok dallı budaklı bir konu; eğitim konusu, önce hemen şöyle girmek istiyorum söze. Türk Tarih Kurumu gibi bir kurumun salonunda eğitimle ilgili konuşma yapmak, gerçekten insanı bir başka biçimde olaya yaklaşmaya zorluyor. “Neden?” diyeceksiniz. Atatürk’ün kurumları, bildiğiniz gibi toplumumuzun bir döneminde vasiyetlerde olan kurumlar ortadan kaldırıldı, statüleri değiştirildi. Şimdi biz, böylesine bir ortamda ve öyle bir kurum çatısı altında eğitim konularını tartışıyoruz. Türk Tarih Kurumunun statüsü değiştirilirken, eğitim alanında bir başka statü getirildi bu ülkede. Biliyorsunuz, yüksek öğretim konusunda YÖK Yasası yürürlüğe girdi. Onun değişmeyen ortamında eğitim konusunu tartışacağız.

Bir taraftan ortaöğretimde astronominin yanı sıra, felsefenin, mantığın ders izlencelerinden kaldırıldığı, bunun yerine bilinen derslerin konduğu ortaöğretim koşullarında ve değişmeyen koşullarda eğitim olayını tartışacağız.

O zaman tartışmamız, hele hele aradan geçen 14-15 yıllık süreçte bazı değişiklikler de olamadıysa, daha da zorlaşabilir. Karamsar bir tablo çıkabilir ortaya, umutsuz bir tablo çıkabilir ortaya, ama bir felsefi yaklaşıma göre, acı, mutluluk için bir çıkış noktası olabilir. Yeter ki o acının, çekmiş olduğumuz acıların içinde mutluluğun kıvılcıklarını yakalayabilelim. O nedenle, içinde bulunduğumuz koşulların bütün olumsuzluklarına karşın, yine de burada konuştuklarımızdan bazı ipuçlarını çıkarabileceğimizi düşünüyorum.

Server TANILLI’nin dediği gibi insanı diğer bütün yaratıklardan farklı kılan, onun yaşamı boyunca sürecek olan eğitim sürecidir. Kuşakları birbirine bağlayan da, insanlığın gelişmesine katkı sağlayan temel çimento eğitimidir. Çünkü eğitim, insanoğluna bazı bilgileri vermenin ötesinde, geleceği ile ilgili bazı anahtarlar da verir. Öyle olunca, eğitim, çok değişik boyutlarda tartışılan eğitim, artık günümüzde yaşamın belli bir alanıyla sınırlandırılmış bir süreç olarak değerlendirilmemektedir. Tersine, anne karnında başlayan ve mezara kadar süren bir eğitim süreci söz konusudur. O nedenle burada söyleyeceklerim belki bir kısmıyla eğitim kurumlarını ilgilendiriyor, dolayısıyla burada halen eğitim kurumlarında öğrenci statüsünde olanlar yok, o nedenle tartışılmaması gerekir gibi düşünülse de, bir yaşamsal süreç olarak yaklaştığımızda, eğitimi böyle bir bütünsellik içinde tartıştığımızda, sanıyorum söylemek istediklerimizden kendimizle ilgili bazı sonuçlar çıkarabiliriz.

Eğitim çok değişik boyutlarda tartışılmıştır. Eğiticiler, kuramsal olarak eğitimle ilgilenenler, eğitimi bilgilerin aktarılması ve edinilmesi süreci, işlevsel olarak bireye bedensel ve zihinsel yetişkinlik kazandırılması, yeteneklerin geliştirilmesi işi, gençlerin uzmanlaştırılması olayı, gençlerin toplumla uyumlarının sağlanması süreci ya da toplumsal konular değiştiği zaman, değişen yeni toplumsal koşullara uyum sağlamanın anahtarlarını veren bir süreç olarak çok değişik eğitim tanımları yapılmıştır.

Bunların hepsine girmenin, tek tek girmenin zorluğunu göz önünde bulundurarak, şöyle bir genel eğitim tanımını başlangıçta, sözlerimin başında sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu benim tanımım değil, Turçenko’nun genellemesi:

Eğitim, toplumun üyelerinin yöntemli olarak yetiştirilmesi ve eğitilmesi amacına yönelik, saptanan kalıplara göre, özellikle bilimsel bilgilerin, manevî değerlerin, becerilerin ve davranış normlarının özümlemesinin hedef tutan nihayet içeriği, söz konusu toplumun, toplumsal, ekonomik ve politik düzeni ile bu toplumun maddî ve teknik temelini göre belirlenen, oldukça bağımsız bir sistemdir.

Ama ne yazık ki, bu bağımsız olması gereken sistem, daha çok toplumu yönetenlerin kendilerine

bağımlı kılmaya çalıştıkları bir alan olarak da hep karşımıza çıkmaktadır ve böylesine bir bağımlılık zorlaması, eğitim alanında ortaya çıkan karmaşanın da temel nedenidir.

Bugünkü koşullarda, -Bir hafta sonra yeni bir yıla gireceğiz, 6 yıl sonra yeni bir yüzyıla girmenin heyecanı içinde olacağız, hazırlıklarımız hep ona göre olacak-, içinde bulunduğumuz koşullarda eğitim olayı nasıl bir çerçevede ele alınmalıdır? O zaman içinde bulunduğumuz koşulları değerlendirmenin doğru olacağını düşünüyorum. Geldiğimiz dünya konjonktürü içinde genel dinamik, eğitim olayında da, meslek pratiğimizde de, özel yaşamımızda bizi yeniden düşünmeye yönelten genel dinamik nedir? Sözü fazla uzatmadan, bu genel dinamiğin bilimsel teknolojik devrim olduğunu söylemek gerekiyor. O nedenle, ben bugün size söylemeye çalışacaklarımın hepsini aslında, bilimsel teknolojik devrim koşullarında eğitim ortaya çıkması gereken değişikliklerin çerçevesine oturtmaya çalışacağım.

Bilimsel teknolojik devrim, gündelik yaşamımızda, yaşamımızı dönüştürme yanını fark edemediğimiz, unuttuğumuz olanaklar sunuyor bize. Koltuğumuzda otururken kanal değiştirmek için artık yerimizden kalkmaya usandır olduk. Niye? Çünkü uzaktan kumanda aletleri çıktı. İşte, çamaşır makinelerinden, bulaşık makinelerinden tutun da, cep telefonlarına kadar korkunç bir dünyada yaşıyoruz.

Erdal Ağabeyimiz dedi ki, *“Geçmiş dönemlerde bazı değişiklikler oldu. O kişi geldi, başbakan müsteşarı olanlar da oldu, genel müdür olanlar çok oldu, daire başkanı olan çok meslektaşımız var, fakat geçmişte onlar gittiği zaman, yani değiştiği zaman, sanki hiçbir şey olmamış gibi süreçler yaşadık biz.”* İşte sorun burada... Sorun, değişikliğin olması değil; sorun, değişimin olması. Bir değişiklik olabilir; bugün o insan gelir, bu insan gider; ya da o teknoloji kullanılır, bu teknoloji kullanılır ya da şu yöntemle olur, bu yöntemle olur; bunlar değişikliklerdir. Ama o değişikliklerin, oralarda yarattığı değişimlerin olup olmadığına bakmak gerekiyor.

Dolayısıyla *“bilimsel teknolojik devrim,”* diye konuşurken de, işte kullandığımız bu cihazların, bize sunulan bu olanakların, bizlerin özel yaşamında, mesleki yaşamında, toplumsal yaşamında gerçek bir değişimi başlatıp başlatmadıklarına bakmak gerekiyor. Ya da bir değişimi başlattıysa eğer bu olanaklar, bu değişimin adını koymak gerekiyor. Biz eğer o değişimle beraber yürüyebiliyorsa isek, ne ala bize. Eğer, yürüyemiyor isek, o zaman o değişime ayak uydurmayı tartışmak gerekiyor. İşte, sanıyorum bazı sosyologların, *“tarih o kadar hızlı değişiyor ki, yaşadığımız tarihi bile izlemekte güçlük çekiyoruz,”* diye nitelendirdikleri, *“yaşadığımız tarihsel koşulların farkında otamadan olaylar geçip gidiyor,”* diye değerlendirdikleri olayı fark etmeye çalışmamız gerekiyor.

Yine yapılan sosyolojik değerlendirmelerde, eğer bugünkü koşullarda ortaya çıkan, bilimsel teknolojik devrimin ortaya çıkartmış olduğu değişimlerden herhangi bir tanesi ya da birkaç tanesi bundan önceki yüzyıllarda gerçekleşmiş olsaydı, onlar devrim gibi toplumsal dönüşümlere, köktenci, dönüşümlere neden olabilirlerdi toplumların yaşamında. Oysa biz şimdi, bunların bizim yaşamımızda yarattıkları dönüşümleri bile fark edmeden, yerine göre idrak edemediğimiz, farkına varamadan bu değişimler geçiyor ve onların yerine başkaları gelip yerleşiyor. Böylesine bir korkunç altüst oluşma içinde yaşıyıp gidiyoruz. İşte, bu koşullarda eğitim olayını nereye yerleştirmek gerekiyor. Bilim olayında ortaya çıkan, teknoloji alanında ortaya çıkan bu değişimlerin içinde eğitim olayının yeri nedir, bunu gerçekten tartışmak gerekiyor.

Çok fazla uzatma şansım yok; birkaç ana başlıkla bunlara değinmek durumundayım. Bir kez, bilim ve teknolojiye ortaya çıkan değişiklikler eğitimin çok önünde gidiyor. Zaten bir başka eğitimsel değerlendirmeye göre de, eğitimin yapısında bir tutuculuk var. Eğitim, bir mekanizma olarak kendi içinde bir tutuculuğu barındırıyor. Genellikle bilgileri aktarmayı, öğretmeyi amaçlayan bir tutuculuğu var ve değişimlere, içinde bulunduğu koşullar nedeniyle de kolay kolay ayak uyduramıyor. Ama yine de artık günümüz koşullarında, bilimsel teknolojik devrim koşullarında öğretimi, eğitimi ve bilimi bir potada değerlendirmek gerekiyor. Bunların birbirleriyle olan ilişkilerini doğru kurmak gerekiyor. Ama eğitimin bilimden ve öğretimden farklılığını da yine burada bir biçimde vurgulamak gerekiyor. **Nedir eğitimin ayırt edici özellikleri? Eğitim, asıl görevi bir yandan bilgilerin ve dolayısıyla pratik düzeydeki deneyimlerin yayılması, öbür yandan toplumun üyelerinin toplumla bütünleştirilmesi, uzmanlaştırılması ve toplumsal iş bölümü çerçevesindeki bir faaliyet alanı.**

Eğitim, bir yandan eğitim kurumları, bir yanda eğitimin kendisi, bir yandan eğitimin sonuçlarını da kapsayan bir süreç. Eğitim, özellikle soyut mantık düzeyinde kavranan sistemli bilimsel bir bilgileri yayma aracı, ama kültür ve yetiştirme kurumlarından farklı olarak eğitim kurumlarının faaliyeti, özellikle belirgin bazı kadroları yetiştirmeyi amaçlaması.

Bir başka farklılığı, üretimle, bilimden farklılığı, eğitim bazı bilgi ve yetenek - kalıplarını özümlemiş olmayı gerekli kılıyor. Sınav ve benzeri ölçme, değerlendirme yöntemleriyle de bu süreci bitirenlere diplomalar verebiliyor. Yani, buradan şöylesine bir, sonuç çıkarmak olanaklı: Artık bilimsel teknolojik devrim koşullarında eğitim, yalnızca zekayı geliştirmeyi ve zihinsel faaliyetleri geliştirmeyi amaçlayan bir alan değil, bedensel faaliyetleri de kapsayan gelişmiş, yüksek düzeyde gelişmiş bir yetişkinlik düzeyini o programa katılanlara vermeyi amaçlıyor. Böylesi bir temel amacı var.

Oysa biliyoruz ki, bundan önceki eğitim süreçlerinde zeki insanlar yetiştirme gibi, yalnızca zihinsel faaliyeti ya da zihinsel geliştirmeyi amaçlamış eğitim süreçleri söz konusu iken, bilimsel teknik devrim koşullarına artık bu yetmiyor. Yani öğrencinin maharetini, becerisini de tek başına bırakmamak da gerekiyor. Eğitimde, zihinsel ve bedensel gelişmeyi içi içe, yan yana almak gerekiyor. Böylesine bir köklü değişim söz konusu. Dolayısıyla, eğitimin içinde bir eylemliliği, eğitimin içinde bir yetişkinlik düzeyi tanımını, bilimsel teknik devrim koşullarında yapmak gerekiyor. Yarattığı ve tartışılan yeni bir toplum modeliyle biz karşı karşıyayız.

“21. yüzyıl nasıl olacak?” diye sorulduğunda, yapılan klasik diğer toplumsal modeller tartışmasını bir tarafa bırakırsak, 21. yüzyılın toplumu, bilgi toplumu olacaktır deniliyor. Peter DRUCKER’in belirttiğine göre bugünden daha, Amerika Birleşik Devletlerinde bilgi üretimiyle ve bilgi manipulasyonu uğraşanların oranı, toplam çalışanların arasında 1/3 oranına ulaşmış durumda. Böylesi bir toplumsal yapıyla karşı karşıya kalacağız önümüzdeki süreçte. Bilgi toplumunda giderek daha fazla; ama daha özgün bilginin insanlara verilmesi gerekecek. Eğitilmiş kişinin tanımı da önemli değişikliklere uğrayacak bilgi toplumu koşullarında. Geleneksel tanımıyla eğitilmiş kişi, eskiden “tanımlanmış bir bilgi stokuna sahip olan kişi” olarak tanımlanıyordu. Ama **artık eğitilmiş kişi, nasıl öğrenileceğini öğrenen ve yaşam boyu sürekli öğrenmeyi ve kendini geliştirmeyi alışkanlık haline getirmiş kişi olarak tanımlanıyor.** Bu, diplomalı kişi olmanın çok ötesinde bir tanımlama. O nedenle, bilimsel teknolojik devrim koşullarında ve onun yaratmış olduğu bilgi toplumu koşullarında, eğitilmiş insan tanımının bu yapısına uygun bir eğitim politikasının izlenmesi ve gerçekleştirilmesi gerekiyor.

Eğitim, böyle bir çerçevede, yeni öğrenme teknolojilerini, yeni eğitim kurumlarını, yeni eğitim örgütlenmelerini gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

Yine bu bilgi toplumu koşullarında bir ülkenin, kurumun ya da kişinin bilgi edinebilmekteki mahareti ve çabukluğu temel bir rekabet avantajı ve alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Kişiler, kurumlar ya da toplumlar doğru bilgiye ne kadar hızlı ulaşırlarsa, rekabet etme şansını o kadar fazla eline geçireceklerdir. Bütün tartışmalarda bunları gözlememiz olanaklı. Başbakanın yaptığı açıklamalarda ve çelişkilerde, televizyonda yapılan bütün tartışmalarda ve çelişkilerde de doğru bilgiye ne kadar hızlı ulaşabilirlerse, toplum üzerinde o kadar doğru etkiler bırakılabilecektir. Dolayısıyla, günümüz koşullarında, bilgi toplumu koşullarında, artık bilgi evrensel bir önem ve anlam kazanmaktadır. Yine bu koşullarda fakir ülkelerden değil, cahil ülkelerden söz edilecektir. Bunlar, genel sosyolojiyle uğraşan insanların yapmış olduğu saptamalardır.

Nedir karşı karşıya bulunduğumuz sorun? Bazı çelişkiler var. Bu çelişkilerin anlaşılması gerekiyor, bu bilimsel teknolojik devrim koşullarında. Nedir o çelişki? Birinci çelişki, eğitim sistemiyle, eğitim sisteminin ürünüyle, yani bizlerle yaşanan gerçeklik arasındaki çelişki... Böylesine bir çelişki yaşanıyor. Sık sık duyuyoruz, “Bunlar bana okulda öğretilmemişti,” benzeri yakınmaları. Yani, pratikte karşılaştığı zaman, pratiğe ilk kez giren birçok meslektaştan ilk duymuş olduğumuz, aldığımız tepkiler, “Bunlar bana öğretilmemişti”, ya da “böyle öğretilmemişti.” Böyle bir çelişkiyle karşı karşıya kalıyoruz. Ya da şu soruyu kendi kendimize sorabiliriz: Bizler, şu salonda bulunan meslektaşlar olarak, nasıl bir eğitim politikasının ürünleriyiz? Yani biz çok iyi analiz edilmiş Türkiye koşullarına yönetilmiş bir mühendis tiplemesi miyiz? Ya da biz -Biraz sonra gerçi Türkiye koşullarına geleceğim- ama, her

şeyi bilmesi gereken, -ama genelde şöyle söylenir ya-, yerine göre hiçbir şey de bilmeyen, bir mühendis tiplmesi miyiz? Böyle bir çelişkiyle karşı karşıyayız.

Bir diğer çelişki, bilimsel teknolojik devrimin gerekleriyle, geleneksel yaklaşımlar arasındaki çelişki. Bugün teknoloji almış başını gidiyor. Sektörümüzle ilgili olarak bilimsel teknolojik devrimin ürünleriyle bizim eğitim sistemimiz arasında olan bir çelişki var. Bu soyut bir çelişki... Birinci çelişki, somut bir çelişki, ama ikincisi birazcık daha soyut bir çelişki. Tek tip mühendis yetiştirme sistemiyle, uzmanlaşmış bilimsel teknolojik devrim koşullarında yetkinliği yükseltilmiş, yetkinleştirilmiş mühendis arasındaki çelişki.

Bir başka temel çelişki de, bilimsel-teknolojik devrim koşullarında öğretim görevlisi olmanın zorlaşan koşullarıyla, eğitici olmanın kolaylaşan ortamı arasında çelişki. Bunlardan ne demek istediğimi biraz sonra sizlere aktarmaya çalışacağım. Ve bunun gibi başka çelişkiler. O nedenle Sayın Akdağ'ın az önce söylemiş olduğu değişikliklerin değil, ama bir değişimin eğitim süreci içinde yaşanması gerekiyor.

İşte, bu çelişkiler çözülebilirse, orada bir değişimden söz etmiş olabiliriz. Ama bu çelişkiler çözülemezse, değişikliklerden söz edebiliriz ancak. O değişiklikler ise bize, yaşadığımız çağla ve ortaya çıkan gelişmeyle uyum sağlamamız konusunda anahtarlar verememiş olacaktır.

Bir diğer önemli nokta, eğitim süreciyle ilgili bir genel saptama. Yalnızca kendi mesleğini bilen insanı eğitime çelişkisiyle, toplumsallaşmış insan yaratma ve toplumsallaşmış mühendis yaratma arasındaki çelişki de, kanımca eğitim politikası anlamında çözümlenmesi gereken çok önemli çelişkilerden bir tanesi olarak yansımaktadır. Çünkü günümüzde artık yalnızca mesleki sorunlarını çözme becerisi edindirmek de yetmiyor. Onun ötesinde karşılaşılan diğer sorunları çözme becerisi edindirmek, sorun çözmeyi düşünen, sorunu düşünen insan yetiştirmek eğitim politikalarının artık odak noktasında yer almaktadır.

Dolayısıyla, artık yalnızca mühendis yetiştirmenin de yetmediğini, aydın yetiştirmenin zorunlu olduğunu, aydın insan yetiştirmenin zorunlu olduğunu, mezun olduğu zaman toplumla değişik düzlemlerde, değişik kanallarda, değişik biçimlerde ilişki kurabilecek bir zenginliği edinmiş, böylesine bir beceriyi edinmiş mühendis yetiştirmenin zorunlu olduğunu, artık eğitim politikaları açısından göz önünde bulundurmak gerekiyor.

Böylesine bir yaklaşımın içinde bizim ülkemize baktığımızda, ülkemizdeki eğitim politikasına baktığımızda, tüylerimin ürperdiğini burada vurgulamak zorundayım. "Neden?" diyeceksiniz. Bir kez, hem ortaöğretim anlamında, hem yükseköğretim anlamında eğitimin şu anda içinde bulunduğu ortamı - benden önceki konuşmacılar da belirttiler, ülkenin içinde bulunduğu koşullardan kuşkusuz soyutlamak olanaksız. Dolayısıyla her şey, bu koşullarda her şey, ders saatlerine indirgenmiş durumda. Böylesine bir eğitimin günümüzde geçerliliğini söz konusu değil. Ders saatlerine indirgenmiş bir eğitim politikasıyla, sözünü ettiğimiz düzeyde yetişkin insan yetiştirme olanağı yoktur. Ortaöğretim düzeyinde bunun çarpıcı boyutu şudur: Benim kardeşim de Ankara'da bir lisede Fen Bilgileri öğretmeni. Sabah buraya gelmeden önce sohbet ederken, bayağı ilginç bir yaklaşımda bulundu, böyle bir konuda konuşacağımı söylediğim için. Sohbet ederken dedi ki, "Eskiden öğretmenler olarak biz bir soru hazırlarken, "Nasıl bir soru hazırlasam da öğrenci bunu biraz daha zor çözsün, diye düşünürdük..." Ben bunun üzerine düşündüm, gerçekten ben, örneğin bir isim olarak anmış da olalım sevgili hocamızı; Ekrem Hocamızın sınavlarına girerken, daha bir hazırlanma gereği hissedirdim kendimde. Çünkü nasıl bir soruyla karşılayacağımızı bilemezdik. Dolayısıyla, hazırlık süreciniz de, öylesine bir psikolojiye yönelik hazırlık sürecidir. Ama dedi kardeşim, "Günümüzde öyle bir sınava hazırlık süreci yaşıyoruz ki, hangi soruyu sorsam da acaba öğrenci bunu hemen yanıtlayabilse?" Korkunç bir farklılık var ikisinin arasında.

Sonunda şunu söylüyor: Ortaöğretimde ben kolay soru soruyorum, yine çözemiyor ve sınıfta kalıyor, sonra kurullar çalışmaya başlıyor; şartlı kurul, şartsız kurul, onuncu kurul, beşinci kurul, yani bizim sınavlarda, işte o kadar kolay sormamıza karşın başarılı olmayan öğrenci, sonunda karşımıza bir bakan torpiliyle ya da bir milletvekili torpiliyle çıkıyor, okul yönetimine bu doğrultuda bir baskı yapılıyor ve

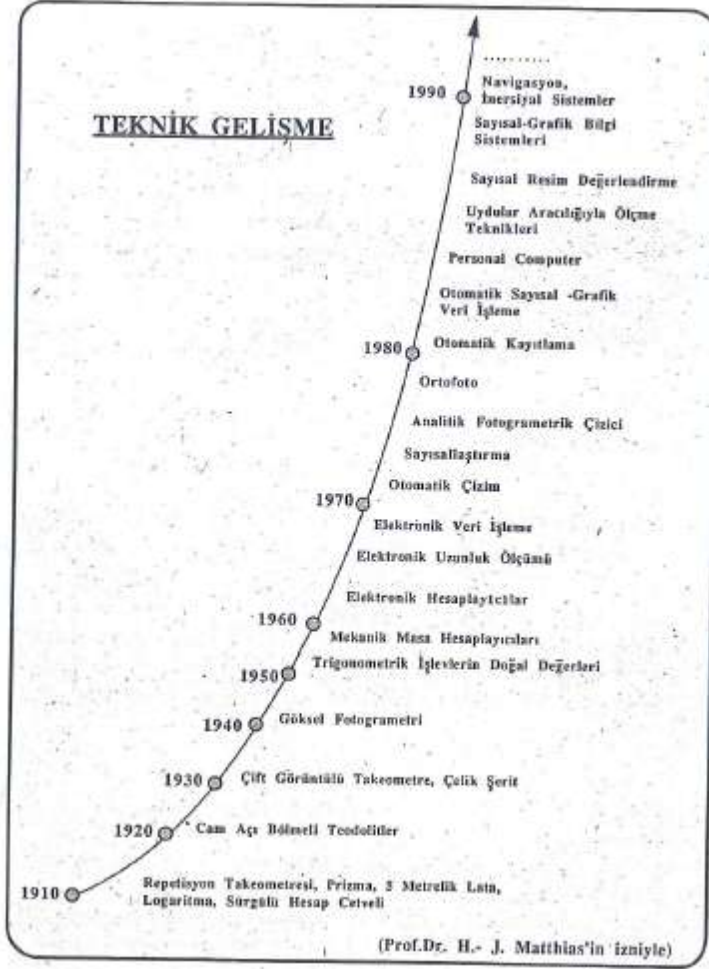
sonunda bir bakıyorsunuz o öğrenci bir üst sınıfa yine geçmiş bir biçimde ve bize nazire yaparcasına “sen beni geçirmedin, ama ben nasıl geçtim gör hoca,” dercesine sınıfı geçiyor. Ortaöğretim kurumlarında böylesine bir eğitim yaklaşımının içinden çıkan öğrenciler, yükseköğretim kurumlarına geliyor. Bu bizim ciddi bir eğitim açmazıyla, sorunuyla karşı karşıya olduğumuzu örnekleme açısından size aktarmaya çalıştığım bir örnekti. Dolayısıyla, ülkemiz açısından eğitime yaklaşırken, eğitimi bir nicelik, nitelik tartışması içine soktuğumuzda, ikisini eşdeğer olarak görmemek gerekiyor. Bizim ülkemizde eğitimin temel sorunu, bir nitelik sorunudur... Olaya böyle yaklaşmak gerekiyor.

Sektörel anlamda baktığımız zaman, belki bir nicelik sorunuyla da karşı karşıya olduğumuzu tartışabiliriz. “Ülkemiz koşullarında 5 bin tane harita mühendisi yeterli midir?” sorusunu enine boyuna tartışabiliriz. Ama ne olursa olsun, ülkemizde eğitim politikası anlamında temel konu, nicelik konusu değil, nitelik konusudur. Bunun altını özellikle çizmek gerekiyor.

İkinci nokta, ülkemizdeki -tabii sektörümüzle ilgili konuda- eğitimin stratejisi konusunda bir tartışmanın yapılması gerekmektedir. Çok değerli bir sempozyum, YÖK koşullarında güme gitti. Hocalarımız katıldılar, mutlaka içinizden katılanlar da vardır: 1982 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesinde yapılan bir “Jeodezi Öğretimi Sempozyumu”... Fakat YÖK koşullarında bu sempozyumun sonuçları talihsiz bir biçimde bizim eğitim politikalarımıza yansımada. Oysa orada hem kurumsal anlamda, sektörün kurumları anlamında, hem eğitim kurumları anlamında çok ciddi boyutlarda değerlendirmeler yapılmıştı, bazı saptamalar yapılmıştı. Fakat bunlar eğitim programlarına yansımada. Niye? Çünkü YÖK’ün önermiş olduğu bir şablon vardı; o şablonu eğitim kurumlarında uygulamak zorundaydınız.

İşte, yüzde 25’ler dolayındaki bir meslek dışı dersler şablonu, beden eğitimi Türkçe, İnkılap Tarihi, bizim eğitim alanımızda mekanik, statik vesaire gibi dersler uygulamak zorundasınız. Uygulamamazlık yapamazsınız. Dolayısıyla, öylesine bir oranlama içinde, meslek derslerinde otomatik olarak yüzde 25’li bir azalma yaşandı, YÖK’ün dayattığı bu şablonun içinde. Dolayısıyla, eğitim kurumlarında bu azaltılmış ders saatleri içinde, her şeyi öğretmeye çalıştığımız bir eğitim politikası tercih edildi. Biz de kendimizi açıkçası YÖK karşısında jeodezi, harita-kadastro -biraz sonra isim konusuna da bir nebze olsun değinmeye çalışacağım- sektörü olarak bir direnç, bir direnme gösteremedik, açıkçası.

Biz kafamızdaki üretmeye çalıştığımız mühendis tiplemesini tanımlayamamıştık ki! Bir aşure mantığıyla, her şeyi bilmesi gereken bir mühendis tiplemesiydi temel tercihimiz. Yaptık mı başka bir tercih, bilemiyorum? Yani, ülkemiz koşullarında, ülkemizin özgün koşullarında gereksinme tanımları yapıp, sektörel anlamda gereksinme tanımları yapıp, bu gereksinmelere uygun mühendis tiplemeleri ve bu tiplemeye, bu tipolojiye uygun, bu stratejiye uygun bir eğitim programı oluşturabildik mi? Oluşturamadığımızı inanıyorum. O zaman bizler, hepsi birbirine benzeyen mühendisler olarak bütün eğitim kurumlarında öğretilmek zorunda kaldık. Hocalarımızın yapısına göre farklılaşan ürünler olarak, okullardan mezun olduk. Oysa bizim ülkemiz koşullarında, gerçekten eğitim konusunda üretilmesi gereken mühendis tiplemesinin tanımlanması gerekiyor. Yoksa **her şeyi bilen mühendis tiplemesi dönemi, bilimsel teknolojik devrim koşullarıyla çelişmektedir.** İçerik de bu koşullarla çelişmektedir. Burada bir eğitim eğrisi çizmeye çalışsak, ben eğitimin bizatihi içinde olmadığım için böylesine bir objektif değerlendirmeyi belki yapamam, ama böylesine bir gelişme trendine uygun bir eğitim içeriğinden söz edemeyiz.’

Ama diyeceksiniz ki, şuradaki yükselmenin içinde tanımlanmış olan her bir aşamaya uygun dersler eğitim programında vardır. En son noktalarda doğru çıkan uydu jeodezisi, bilgi sistemleri, bilgisayarlardan yararlanma, giderek sayısal fotogrametri, sayısal resim işleme gibi konularda derslerimiz vardır. Ama bunlar birer ders durumundadır ve öğrencilere bizatihi derinleşmiş uzmanlık bilgisi vermekten uzaktır. Çünkü bu olayları derinlemesine kavrayabilmek, olayların gerisindeki sürecin derinliğini kavrayabilmek ciddi bir uzmanlık eğitimi gerektirmektedir. Ama öğrenci bir ders boyunca, 14 haftalık bir süreç boyunca, onun üç dört haftası sınavlara gider, birkaç haftası bayramlara gider, birkaç haftasında belki hoca hastalanır, öğrenci izleyemez, sonunda bakarsınız 7-8 saatlik bir derste öğrenci uydu jeodezisini öğrenmeye kalkar.

Olanaklı mı? Yani, böyle bir şey olanaklı değil ki. Ya da günümüzün ciddi bir gelişme eğilimi olan sayısal resim işlemeyi bir dersin sınırları içinde öğrenebilmek olanaklı, mı? Hocam burada; olanaksızlığını herhalde kendileri de teyit edeceklerdir. O zaman artık, günümüzdeki mühendis ürününü yeniden tanımlamak, bu stratejiye uygun bir eğitim programını oluşturmak gerekmektedir.

Kurumsal sorunlarımız var, ülkemizde eğitim kurumları anlamında sorunlarımız var. İşte, hep konuşuluyor. Dört tane mühendis bölümü vardı. Zonguldak'ta da açıldı. Ne yazık ki, Hayrettin GÜRBÜZ hocamız oradan ayrılmak zorunda kaldı; eğitim kadrosunda ciddi bir kayıp oldu bu. Başka yerlerde yeni kurumlar açılmak isteniyor. Ankara'da hep konuşulur, açılmaz. Ben de sizi anlamıyorum, Ankaralıları olarak sizi hiçbir zaman anlamadım. Odamızın Genel Merkezi burası, burada bunca ciddi kurumsal deneyimler yaşanıyor, bunca ciddi birikimler var, Ankara'da bir bölüm açılışı sağlanamıyor. Bir sektörel zaaf diye görüyorum. Ama bazı okullarda bir gereksinme var, bunu

da kabul etmek gerekiyor. Ama çok yetersiz kadrolarla bölümler açılma olayı son zamanlarda aldı başının gidiyor. Bunun da çok doğru bir gelişme eğilimi olarak görmüyorum.

Kaldı ki, bir başka zaafımızı ela burada vurgulamak gerekiyor. Eğitim dediğimiz zaman, hep mühendislik düzeyindeki eğitim kavramının tartışıyoruz; bu da çok ciddi bir eksiklik.

Sektörde eğitimin sahibi kim? Bana burada bir yetkili bunu açıklayabilir mi? Şu anda adına ne dersenez deyin, ben harita sektörü olarak özelleştirmek istiyorum; harita sektöründeki eğitim politikasının sahibi kimdir? Ben bulamadığım için soruyorum.

Yüksek okullar var, statüleri, belli değil, patır patır açılıyor, sayısı kaçta vardı bilmiyorum. Sanırım 15'in üzerinde, 20'lere vardı; 21. Statüleri ne olacak? 657 Sayılı Devlet Personel Yasası içinde bunların statüsü ne olacak? Yok böyle bir statü. Mezun olanın ne olacağı belli değil; bizim onlara ne isim vereceğimiz belli değil. Meslek okullarında, sanat okullarında bölümler açılıyor. Kim orada ders veriyor, kim buradaki eğitim politikasını yönlendiriyor, burada neler okutuluyor, bu kurumların arasındaki ilişkiler, yüksek okulların kendi aralarındaki ilişkiler, yükseköğrenim düzeyindeki kurumlar arası ilişkiler nedir? Bunlar kendi içlerinde bir değerlendirme yapıyor mu? Öyle bir şey yok ve biz yalnızca mühendislik düzeyinde eğitimi tartışıyoruz. Bence, sektör düzeyinde eğitim darmadağın, param parça, bölük pörçük; bunun bir bütün olarak mutlak surette ele alınması gerekiyor.

Önemli bir nokta, eğitimimizin içinde bilimsel teknolojik devrimin gerekli kıldığı, “*üretim içinde eğitim, üretimle birlikte eğitim, iş içinde eğitim, sorumluluk vererek eğitim,*” politikası izlenmiyor. Ülkemizde son zamanlarda tüylerim ürpererek izlediğim bir yeni tartışma başladı. Şimdiki Milli Bakanı Köy Enstitülerine benzer bir eğitim modelini Türkiye’de yaşama geçirmenin gerekliliğinden söz ediyor. İzlemiştir. Onların mantığı, -evet siyaset yapıyorum şimdi- onların mantığı, bu ülkede Köy Enstitülerini kaldırmıştır; yine onların mantığı bu ülkede köy enstitülerini geri getirmeye çalışıyor; çelişkiye bakınız.

Neydi köy enstitülerinin temel mantığı? İş içinde eğitimdi, iş içinde eğitim. Yapararak, yaşayarak, tartışarak, üreterek eğitim ve o nedenle o dönemlerde yaşama atılmış olanlar, o eğitim sürecinden geçerek yaşama atılmış olanlar hep Türk toplumunda ayakta kalmış insanlar oldu; onlar hep dimdik ayakta kaldı. Coşkularıyla ayakta kaldılar, toplumsal olaylara ilgileriyle ayakta kaldılar, üretkenlikleriyle ayakta kaldılar. Çünkü Erdal AKDAĞ’ın biraz önce bize yaşayarak anlattığı sektör pratiği gibi, yaşayarak öğrenmişlerdi bazı şeyleri, kanlarına işlemişti, beyinlerine işlemişti. Oysa bizde şimdi bilgi aktarmak, bir eğitim politikası olarak algılanmaktadır.

Günümüzde bilgi aktarmak, yalnızca durağan bir bilgiyi aktarmak ve beyinde stoklamaya çalışmak bilimsel teknolojik devrimin dayattığı eğitim felsefesidir. Dayattığı diyorum; bu gelişmeler bunu dayatmaktadır, yaşamdan kopuk olmayan bir eğitim politikasını. Ama bizde staj, öğrenim boyunca en önemli, yaşamla buluşma alanıdır. Bunun yanı sıra yıl içi ödevleri biçiminde okul içindeki pratikler var. Bunlar bizim eğitim sistemimizin tek tük, uygulamaya dönük, öğrenciyi buluşturduğumuz alanlar. Ne kadar gerçekçi?

Soruyorum Mehmet DOĞAN’a -lütfen yanlış anlamayınız- Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü’nün stajyer öğrenci konusunda izlemiş olduğu temel politika nedir, kontenjanınız nedir 1995 yılı için? Bunlara ne tür bir eğitim programıyla karşılaşıyorsunuz? Yani, yalnızca özelleme için sordum onu. Diğer kurumlar, belediyeler, bütün kurumlarımız için geçerli. Böylesine bir olay var mıdır? Öğrenci kendisini arıyor. Ben de serbest çalışan bir insan olduğum için, her öğretim yılının bitimine doğru telefonlarım daha çok çalmaya başlar, “Yanımızda staj yapabilir miyiz?” Kendileri arıyorlar. Odaya gidiyorlar, onlar bizim telefonlarımızı veriyor falan. Çünkü kendilerine, önlerine bir program konulmamaktadır. Buna yönelik bir eğitim politikası da yoktur:

Almanya’da 1979’da yaşadığım bir olay olduğu için biliyorum! Yüksek lisansı bitirdim, Almanya’ya gittim, yedi ay kadar kaldım. Bavyera’daki Bamberg Arazi Toplulaştırması Müdürlüğü’nde aynı odada, üç-dört tane meslektaşla aynı odayı paylaşıyoruz, Münih Teknik Üniversitesi’ni bitirmişler.

“Diplomanızı görebilir miyim?” dedim; “Yok” dediler. Diploma benim yanımda, mezun oldum, 15 gün sonra diplomayı verdiler bana. Hayır... Peki, “Nedir sizin statünüz?” “Biz referendarız.” “Ne demek referendar?” “Bizde okulu bitiren bir öğrenci, bir mühendisin alacağı kadar para alarak, iki yıl boyunca sektörde çok değişik kurumlarda çalışır. Bu devlet tarafından organize edilmiştir. İki ay bu kurumda, üç ay bu kurumda, beş ay bu kurumda, dört ay bu kurumda çalışır. Sonunda, “devlet sınavı” denilen bir sınava girer, başarırsa kendisine mühendislik diploması verilir. Böylesine bir eğitim politikası var.”

Ben de altı yıl boyunca görevli olduğum üniversitede, uzmanlık alanı nedeniyle hep son sınıf öğrencileriyle diyalog halindeydim. İki soru sorardım derslere başlamadan önce: “Bana harita mühendisliğini tanımlayın”; bir anket gibi, bana “Harita mühendisliği ne demektir?” tanımlayınız. İki, mezun olacaksınız yedi ay sonra, “Nerede çalışmayı düşünüyorsunuz?” Yüzde 70’i nerede çalışacağını bilmezdi! Hep böyle bir tabloyla karşılaştım. Mezun olacak mühendis, nerede çalışacağını bilemiyor. Hasbelkader nereye bulursa orada çalışacak. Torpili varsa, iş arama süresi kısılacak, bir başka ilişkisi varsa o süreç daha da kısılacak, yoksa sürünecek, çok değişik işlerde çalışacak, çok düşük ücretlerle çalışacak 7az önce bir arkadaşımızın sorduğu gibi-, belki günün birinde bir fırsat yakalayacak, olmayacak, sektörü bırakacak ve başka alanlarda yaşamını sürdürecektir. Çünkü asıl olan yaşamak, ille de mühendis olarak, harita mühendisi olarak kalmak değil; asıl olan ayakta kalmak, yaşamak isteyecektir. Dolayısıyla, kendisine iş olanakları arayacaktır.

İşte, bizdeki genel tablo bu. Böylesine bir politikadan da yoksunuz. Yani, öğrenciyi yaşamla buluşturma politikasından, ne yazık ki yoksunuz. O zaman şunu vurgulamak istiyorum. Amerika Birleşik Devletleri, Ulusal Jeodezik Ölçmeler Müdürü Bossler, 1983 yılında şunu söylüyor; *“Hiçbir kimse jeodezide yeni teknolojileri gerektirecek gelişmelerin tümünü bugünden öngöremez. Fakat bazı şeyler var ki, onlar esin gibi görünüyor. Biz şimdi bunun için hazır tempoda ortaya çıkacaklar, onlar geniş ölçüde uzmanlaşmış ve geri dönülemez olacaklar. Onlar, bizim durağan noktalar ağını nasıl örgütsel yapılarımızı, haritacılıktaki uzmanlarımızın eğitimini, pratiğini ve gelecekteki işlevlerini de değiştirecekler. İnsanın değişime karşı direnme biçimindeki doğal eğilimine karşın, bunlar gerçekleşecekler. Jeodezik devrim başlamıştır.”*

Bossler, 1983 yılında yapıyor bu saptamayı. Böyle bir devrim başladıysa, sorgulamamız gereken nokta, biz bu devrimin neresindeyiz? Böylesine bir devrim yürüyorsa, biz devrime ayak uydurmak için ne tür çabaların içindeyiz? Böyle bir devrim almış başını gidiyorsa, alıp başını gittiği noktalarda biz halen sektörel olarak inisiyatif altında tutmamız gereken alanları, halen elimizde tutuyor olabilecek miyiz? Bunların sorgulanması gerekiyor.

Dolayısıyla yalnızca teknik konuları bilen değil, aydın; yalnızca teknik konuları bilen değil, iyi yetişmiş ve toplumla uyum sağlayabilen; yalnızca teknik konuları iyi bilen değil, ama aynı zaman iyi bir yönetici; yalnız teknik konuları bilen değil, ama bilgi toplumunun gerektirdiği mühendis tiplerinin, -dikkat edin tipinin demiyorum-, her tür otorite karşısında teknokrat kararlılığı gösterebilen mühendis tipinin bu ülkede yaratılması gerekiyor. Yoksa şu gelişme trendinin çok gerilerinde bir noktada sektör sorunlarını tartışmak sorunda kalırız.

Hepinize teşekkür ederim.

YÖNETİCİ- Biz de Sayın Köktürk’e konuşması için teşekkür ederiz. Sorusu olan arkadaşımız var mı? Buyurun Sayın İpek.

MUHİTTİN İPEK - Erol Hoca’nın mükemmel dersine çok teşekkür ederiz, çok faydalandık. Yalnız, çok “devrim” lafları etti, başı her an sıkıntıya girebilir. Ama doğru da söyledi; çünkü [mesleğimizde artık bilimsel teknolojik devrim anlayışı yerleşmesi gerekiyor. Ben, bir kamu çalışanı olarak, kamuyla eğitimin üzerinde biraz durulmasını istiyorum. Burada, mesleğimizin ilk yıllarında bir avuç insan, az da olsa çok mükemmel ve istekli bir eğitim sonucu kamu kurumlarına döndüklerinde, yine orada da sürdürülmüş, meslek içi eğitimin orda sürdürülmesi sonucu başarı elde edilebilmiştir az da olsa.

Günümüzde, ben bu mesleğe başladığım yıllarda bir nebze vardı; Karayollarında da sanırım vardı,

Devlet Su işlerinde; meslek içi eğitimi bir kenara itildi. Gelen arkadaşlarımız heyecansız, konuyla ilgisiz ve meraksız anlamda itilmiş oldu. Merak olmayınca devrim olmaz; bir şeyi araştırmak gerekecek. Yani, burada Sayın Erol Hoca'nın bir tiplmesi söz konusu; İyi mühendis, aydın insan, sosyal demokrat -tabii daha var- bunların içinde, bu nitelikleri taşımayan insanlar maalesef belli bir süreçte, o okun tepesinde hiç olmayacağı benziyor. Tabii, bu süreci hızlandırma ve kamu kurumlarına büyük ölçüde düşüyor; fakat maalesef şimdiki yapısı itibariyle eğitim kurumlarının buna cevap vereceğine inanmıyorum.

Bir de, Ankaralılara bir atıfta bulundu, "Niye harita mühendisliği bölümü olmuyor" diye. Bunu, - ilklerden değilim ama- bir yıl bir komite oluşturduk bunun için, fakat bunun çok ayrıntısı var, sebepleri var, kamu kurumlarıyla ilgisi var, politik yapıyla ilgisi var. Birçok olumsuzluk var, biz bu işi beceremedik; inşallah bizden sonrakiler becerirler saygılar sunarım.

SORU-YANIT BÖLÜMÜ

EROL KÖKTÜRK - Celal'i de dinleyeceksiniz, biliyorum, o da inanıyorum çok güzel söyleyecek. Onun zamanından çalma pahasına, hoş görüşüne sığınarak bir iki noktaya şöyle değinmek istiyorum. Ö da şu: Mutlaka bilenler vardır, ama dünyanın en eski mesleği gerçekten mühendislik anlamında haritacılıktır. Biliyorsunuz, İsa'dan önce 4000 nci yıllarda Mısır'daki Nil vadisindeki yaşamın dayattığı bir gereksinmeden kaynaklanmıştır geometrik şekillerle, sellerle kaybolan sınırların yeniden arazide belirlenmesi, geometri oradan kaynaklanmıştır, mühendislik oradan kaynaklanmıştır; o da zaten bizim kadastromuzun kökenidir. Böyledir bu, doğru bir yaklaşımdır. Dolayısıyla, o zamandan bu yana bizim mesleğimiz hep yaşamla iç içe olmak zorunda olan bir meslektir zaten. Gereksinmeler değiştiçe içeriğini değiştirmek zorunda kalmış olan, kalması gereken bir meslektir.

İsim konusuna gelince, gerçekten bu konuda biz çok tutucuyuz. Bunu konuşalım, yani tamam, 1949'da bu bölümün adı konulurken Kadastro Genel Müdürlüğünün gereksinmelerine yönelik mühendis yetiştirme esprisi vardı özünde, kadastro konu adına. Ee, bugün şimdi, onlarca, az önce Akdağ büyüğümüz tanımladı faaliyet alanlarımızı; böylesine geniş bir yelpazede faaliyet gösteren bir meslek dalının adında halen biz kadastroyu kullanıyoruz. Kaldırırsak alınır mısınız Mehmet Bey¹? Böyle bir korku var çünkü. Yani, bizim adımızdan, Harita Kadastro Mühendisleri Odasının adından kadastroyu kaldırırsak, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü alınganlık gösterir diye bir korku var. Canım niye böyle bir korku olsun, ben bunu anlamıyorum.

Bakın, elimde bizim İzmir Bülteninde ilhan EKİNCİOĞLU'nun yazdığı bir yazı var. Kanada'da da Calgary Üniversitesi'nde isim konusunda bir tartışma başlamış, bölümün adı konusunda. "Surveying" adı olan isim tartışma konusu olmuş. 1990 yılında başlamışlar bunu sektörde tartışmaya, 1992 yılında karar verdikleri isim "Geomatic Mühendisliği Bölümü." İsim bu. Calgary Üniversitesi'ndeki mühendislik bölümünün adı bugün, Geomatic Mühendisliği Bölümü. Artık, harita mühendisliği daha fazla bilgiyi manipule edecek, bilgi sistemleriyle daha fazla uğraşacak, bu gelişen koşullarda böylesine kocaman bir bilgi dağarcığıyla uğraşacak... Onların edinilmesi, bilgisayar ortamına aktarılması, güncel tutulması, yaşatılması, onlardan sonuçlar üretilmesi bizim böyle koca bir meslek alanımızı kaplıyor; o zaman bu mühendislik dalının adı "geomatic mühendisliği" olmalıdır demişler ve karar vermişler. Karşı çıkanlar olmuş. Kurumlardan kabul etmeyenler olmuş, tutuculuk yapanlar olmuş, ama sonunda üniversite bölümü buna karar vermiş; bütün direnmelere karşı.

Gerekçelerini, zamanınızı alıyorum ama, okumama izin verin:

1. İsim, üniversitenin geleneksel ve yeni oluşan değişiklikleri bütünleştiren şu andaki müfredat programına uygundur.
2. Değişiklik modern Kanada terminolojisinde meslek ve kamu tarafından giderek artan ölçüde kullanılan isme de uygundur.

¹ Mehmet Doğan, TKGM Fen D. Bşk.

3. İsim öğrencilere daha çekici geldiğinden, öğrenci kazanımına yardımcı olacak, bu da eksikliği belirtilen vasıflı mühendislerin çoğalmasını mümkün kılacaktır.
1. Geomatics, geleneksel disiplinlerde gelişmiş teknoloji ve teknikleri bütünleştirerek bunları mesleğe aktaracaktır.

Bakın, bu gerekçelerle meslek dalının adı değiştirilmiş. Biz halen tutucu davranıyoruz. Nesin kardeşim? “Jeodezi-Fotogrametri mühendisi”yim. Nesin? “Harita-Kadastro mühendisi”yim.

Kamuoyu ne diyor? “Tapucu”. Bazıları “apu-kadastro mühendisi” diyor, “topograf” diyen var, o var, bu var, vesaire vesaire.

Yani bu, kimlik konusunda bir karmaşa yaratma. Ondan sonra biz tartışmalarda diyoruz ki, “Biz kendimizi topluma anlatamıyoruz.” Ee, kardeşim böyle anlattıysan, öyle anlaşılırsın. Yani, bu kadar karmaşık anlattıysan, o kadar yanlış anlaşılırsın ya da, daha net bir yaklaşımla toplumun önüne çıkabilmek gerekir, öyle olması gerekir.

Ben, mesleğimizde bir kimlik sorunu olduğuna katılmıyorum. Yani, mesleğimizin kimliği bellidir. Yani, kimsiniz siz? Ayhan Kalyoncu’sunuz. ‘Kimliği tanımlayabilirsiniz. Orada bir sorunumuz yok bizim; bizim mesleğimizin faaliyet alanları, geliştirme trendleri konusunda aslında bir sorunumuz yok. Ama ifade ediş alanında, terminolojide sorunlarımız var, fakat bizdeki kafa karışıklığı oraya da yansıyor. Oraları aşmak zorundayız, cesaretli olmak zorundayız.

Yani, böyle olmadığımız zaman da, ben bakıyorum Odalarda şimdi, galiba iki terimden oluşan, isimden oluşan tek oda bizim herhalde; ya da bir-iki oda daha var... Toplam 21-22 Oda var. Biz Harita-Kadastro Mühendisleri Odası’yız, bazen Harita diyoruz, bazen kadastro; “kadastra” diyen var, “kadastro” diyen var, ifade edebilen var, edemeyen var. Yani, böylesine bir karmaşanın gerçekten çözülmesi gerekiyor. Bunun adı şu olsun demiyorum; tartışılmasında yarar var, ama toplumun önüne yeni bir biçimde çıkmanın da tanımını yapmamız gerekir, diye açıkçası düşünüyorum.

Uğur Aşkı arkadaşımız, tabii beden eğitimi dedi, çok haklı, Türkçe, çok haklı. Belki biraz sonra sonuçta değineceğiz. Ama beden eğitimi dersi öğrenci kulüplerinin çözmesi gereken bir bedensel gelişme alanıdır; bu ders olacak bir şey değildir. Öğrenci kulüpleri çözer beden eğitimi, üniversitenin olanakları içinde çözerler. Fakat burada başka bir sorunla karşılaşılıyor: Öğrencilerin örgütlülüğü. Zaten temel sorun burada, hastalık burada. Üniversal yapımızda hastalık burada, örgütlenmeye kuşkuyla bakılıyor. Kulüpler için rektörden izin almak zorundasınız; dernek kurmak için rektörden izin almak zorundasınız. Yoksa izin verilmiyor. Bir faaliyete girdiğiniz zaman izin almak zorundasınız. Böyle özgür olmayan bir üniversite ortamında, ister istemez bazı dersler dersle verilmeye çalışılıyor, ama o da yanlış tabii ki; katılıyorum yürekten o yaklaşıma. Kulüpte çözümlenmesi gereken olay, derste çözülüyor. Evet, karmaşalar bunlar.

Erol KÖKTÜRK - Ben de birkaç dakika izin verirseniz, Erdal Abinin sıcak yaklaşımının üzerine bir yaşanan meslek olayını anlatarak bir şeyler söylemek istiyorum.

Öğrenci sınava giriyor, -bu yaşanmış bir olay- bir soru soruluyor, sorunun içinde dünyanın yarıçapı var, kullanılacak. Fakat soruyu çözerken düşünüyor, düşünüyor, dünyanın yarıçapını bir türlü anımsayamıyor. Hoca da yanında gidip geliyor. Sonunda yakalıyor hocayı, “Hocam” diyor, “kafam karma karışık oldu, dünyanın yarıçapını bir türlü anımsayamıyorum, dünyanın yarıçapı kaç kilometre?” Hoca diyor ki, “Oğlum, herkesin bir dünyası vardır, sen de kendi dünyanın yarıçapını yaz”.

Şimdi, bu yaşanmış bir olay, hepimizin bir dünyası var. O dünyadan olaylara bakıyoruz, yaklaşıyoruz, bir şeyler söylüyoruz, bir şeyler önermeye çalışıyoruz, bir şeyleri ortaya koymaya, sorunları ortaya koymaya çalışıyoruz. Dolayısıyla, eksikleri oluyor, söyleyebilmek istediklerimizin hepsini zaman kısıtlaması nedeniyle söyleyemiyoruz. Fakat bir olay var. Tabii ben de kendi ütopyamla buraya geldim, belli bir hazırlıkla geldim. Ülkemizde ayaklarımızın yere bastığı bir de koşullar var, ülke gerçekleri

var. O ülke gerçeklerini tamamen devre dışı bırakarak bir şeyleri gerçekleştirmek olanaksız. Eğitim açısından yaklaşıldığı zaman da bunlar hep tartışılan şeyler. Bu koşullarda eğitim, adım adım yöntemiyle mi” iyileştirilmeli, yoksa köktenci dönüşümler yapılarak mı bu gelişmeye ayak uydurmalı? Bunlar hep kuramsal düzeyde tartışılıyor.

Fakat yine de yapılabilecek bir şeyler var. Yani, tamam, ülke koşullarına çok bağımlıyız, bazı şeyler için de, fakat benim örneğin şuna bir türlü yüreğim elvermiyor. Geçenlerde Yıldız Üniversitesine artık doktorasını teslim etmiş, fakat bazı nedenlerle bir türlü sonuçlandıramayan bir meslektaşımızla konuşuyorum; ne oluyor, bölüm kurullarında neler konuşuyorsunuz dediğimde, “Ben Bölüm Kurullarına katılamıyorum ki” dedi.

“Sen doktora’yı bitirme noktasında bir arkadaşımızsın, nasıl olur?” “Yasal nedenlerle Bölüm Kurullarına katılmamıza izin verilmiyor.”.

Demek yasak, kafada. Yani, aşmak gerek. Yani, oradaki bir potansiyelin bir biçimde değerlendirilmesi gerekiyor. Tamam karar verilirken o meslektaşımız parmak kaldıramasın, ama hiç olmazsa Bölüm Kurulunda, bölüm politikasıyla ilgili düşüncelerini dile getirebilsin; böylesine bir ortam ona sunulabilsin.

Dolayısıyla olay gerçekten kafamızın içini demokratikleştirmekten geçiyor; öncelikle orayı demokratikleştirmek, demokrasiye önce orada inanmak gerekiyor. Birilerinin bize bunu vermesini beklemeden, yani buradan Ankara’dan, başkent kökenli demokrasi verip-alma olayının dışında, bizim kendi kafamızın içini de demokratikleştirmemiz gerekiyor.

Bu potansiyeller birbirine mutlaka bir biçimde eklemeli. Celal dedi, katılımcı demokrasi, doğrudur. Çok sözünü ediyoruz, ama gerçekleştiriyoruz. Ne yazık ki! Bence katılım kanalları sonuna kadar açılmalıdır.

Hepimizin bir aklı var. Montaigne’nin çok güzel bir sözü var, diyor ki, “**Başkalarının bilgisiyle bilgin olabilirsiniz, ama yalnızca kendi aklınızla akıllı olabilirsiniz.**” Kendi aklımızın farkındaysak, kendi aklımızın, onun gücünün sınırlarının farkındaysak çok şey yapabileceğimize inanıyorum. Çevremizde, yakınımızda, içinde bulunduğumuz ortamlarda bu akılla çok şeyler yapabileceğimize inanıyorum.

Eğitim sistemi o akli fark ettirmeyi ve kullanmayı öğretmelidir zaten; onun üzerine kurulmalıdır. Bizler de bu aklımızla sektörümüze bir şeyler yapabiliriz.

Bilinçli olarak doğrudan öneri yapmadım; çünkü, **önergelerin sahibi yok. Sıkıntı orada. Önergeler yapıyoruz, yaptıkları yerde kalıyor. Sorunlar dile getirildikleri yerde, öneriler de yapıldıkları yerde kalıyor. Önergelerin sahibinin olacağı bir gün, yapacağımız çok öneri olacaktır, ben buna inanıyorum. Ama öneriler o kadar çok birikmiş durumda ki, bilimsel araştırmalardaki öneriler, kurultaylarımızda öneriler, panellerdeki öneriler, hepsi yapıldıkları yerde kalıyor. Ama bu önerilerin sahibinin hepimiz olması gerekiyor.**